

**Mechanizm zapewnienia neutralności
kosztowej działań
bilansujących Operatora Gazociągów
Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.**

*zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr
312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającym
kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w
sieciach przesyłowych*

| ~~LISTOPADA 2018~~ **2020** R.

Spis treści

I.	Wprowadzenie.	2
II.	Wytyczne Rozporządzenia dotyczące zasad zapewnienia neutralności kosztowej działań Operatora związanych z bilansowaniem systemu przesyłowego.	4
III.	Opis mechanizmu zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących Operatora	5
IV.	Mechanizm korygujący wysokość stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania	9
V.	Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym.	10

I. Wprowadzenie.

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 91, str. 15 – dalej: „Rozporządzenie”) – weszło w życie w dniu 16 kwietnia 2014 r. Rozporządzenie zawiera wytyczne odnośnie zasad bilansowania systemu przesyłowego oraz rozliczania ze Zleceniodawcami Usług Przesyłania (dalej: „ZUP”) z tytułu ich niezbilansowania handlowego.

Celem nadrzędnym wprowadzenia ww. regulacji jest przyśpieszenie rozwoju krótkoterminowych rynków hurtowych paliwa gazowego oraz ściślejsza integracja unijnego rynku gazu, poprzez zapewnienie spójności zasad bilansowania systemów przesyłowych w obrębie państw członkowskich Unii Europejskiej. Powyższy cel ma zostać zrealizowany m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniej motywacji użytkowników systemu do podejmowania działań w celu zbilansowania swojej pozycji handlowej, przy wykorzystaniu standardowych produktów dostępnych na platformach obrotu.

Zakres niniejszego dokumentu obejmuje opis mechanizmu mającego na celu neutralizację wyniku działalności prowadzonej przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (dalej: „OSP”) w zakresie bilansowania w Krajowym Systemie Przesyłowym oraz w Systemie Gazociągów Tranzytowych. Natomiast dokument nie określa sposobu kalkulacji ceny krańcowej czy sposobu rozliczenia opłat z tytułu niezbilansowania ZUP, które to zostały szczegółowo opisane w „Sprawozdaniu dotyczącym planowanych do wprowadzenia przez GAZ-SYSTEM środków tymczasowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Komisji (UE) NR 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych” oraz w obowiązującej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (dalej: „IRiESP”), a także w obowiązującej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej Polskiego Odcinka Systemu Gazociągów Tranzytowych Jamał-Europa (dalej: „IRiESP SGT”).

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia jednym z istotnych aspektów systemu bilansowania jest konieczność zapewnienia neutralności finansowej działań operatora systemu przesyłowego w tym obszarze.

Zgodnie z art. 29 Rozporządzenia, operator systemu przesyłowego nie może czerpać zysków ani ponosić strat z tytułu działalności bilansowania. W związku z powyższym OSP powinien przenosić na ZUP wszelkie koszty i przychody bezpośrednio związane z prowadzeniem działań bilansujących.

Z Rozporządzenia wynika obowiązek przenoszenia kosztów i przychodów bezpośrednio związanych z prowadzeniem przez operatora systemu przesyłowego działalności bilansowania systemu przesyłowego do opłaty związanej z neutralnością bilansowania (dalej: „ONB”), o której mowa w art. 30 ust. 1 Rozporządzenia. Koszty uwzględniane w tej opłacie nie są zatem uwzględniane w bazie kosztów uzasadnionych stanowiących podstawę kalkulacji stawek opłat za świadczenie usługi przesyłania paliwa gazowego, zaś osiągnięte przychody regulowane tą opłatą nie podlegają uwzględnieniu w stanie konta regulacyjnego, o którym mowa w art. 3 pkt. 24 oraz art. 19 i art. 20 Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z dnia 16 marca 2017r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. U. UE L 72 z 17.03.2017, str. 29).

Rozliczanie wszelkich kosztów i przychodów bezpośrednio związanych z prowadzeniem przez operatora systemu przesyłowego działań bilansujących w ramach ONB ma na celu zapewnienie pełnej neutralności kosztowej oraz zapobieżenie dwukrotnemu obciążeniu

użytkowników systemu kosztami związanymi z prowadzeniem przez operatora systemu przesyłowego działalności bilansowania systemu przesyłowego.

W niniejszym dokumencie zaprezentowano mechanizm zapewnienia neutralności działań bilansujących OSP, który będzie stosowany od dnia ~~1 stycznia 2019~~r od godz. 6:00. Z uwagi na fakt, iż zgodnie z art. 2 ust. 2 Rozporządzenia, jego postanowienia nie znajdują zastosowania do sytuacji nadzwyczajnych takich jak okres uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, to na wypadek wystąpienia stanu nadzwyczajnego zasady zapewnienia neutralności finansowej działań bilansujących OSP określone są w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej IRiESP oraz IRiESP SGT.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 Rozporządzenia w niniejszym dokumencie zdefiniowano również zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania, jak również proporcjonalne do ich celu, wymogi i zasady zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym w zakresie przyjętych przez OSP zabezpieczeń finansowych, w celu zmniejszenia ryzyka OSP w związku z niewywiązaniem się przez ZUP z należnych płatności. Wszelkie pojęcia użyte w niniejszym dokumencie należy odczytywać zgodnie z definicjami zawartymi w aktualnej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej IRiESP oraz IRiESP SGT, chyba że zostały inaczej zdefiniowane w niniejszym dokumencie.

II. Wytyczne Rozporządzenia dotyczące zasad zapewnienia neutralności kosztowej działań Operatora związanych z bilansowaniem systemu przesyłowego.

Rozporządzenie zawiera szereg wytycznych odnośnie opracowania mechanizmu neutralności bilansowania.

Kluczowe wytyczne Rozporządzenia są następujące:

- wszelkie koszty i przychody z tytułu prowadzenia działań bilansujących powinny być przenoszone na użytkowników systemu, w tym:
 - koszty i przychody z tytułu rozliczeń za niezbilansowanie dobowe i opłat śróddziennych,
 - koszty i przychody z tytułu prowadzenia działań bilansujących przez operatora systemu przesyłowego, chyba że krajowy organ regulacyjny uzna te koszty i przychody za poniesione i uzyskane w sposób nieefektywny na podstawie mających zastosowanie przepisów krajowych,
 - inne koszty i przychody związane z działalnością bilansującą, chyba że krajowy organ regulacyjny uzna te koszty i przychody za poniesione i uzyskane w sposób nieefektywny na podstawie mających zastosowanie przepisów krajowych.
- opłaty związane z neutralnością mogą być nakładane na użytkowników systemu lub operatora systemu przesyłowego, w zależności od osiąganego wyniku na działalności bilansowania:
 - w przypadku gdy wynik na działalności bilansowania jest pozytywny (u operatora systemu przesyłowego powstaje zysk), operator systemu przesyłowego będzie zobowiązany do uiszczenia ONB na rzecz użytkowników systemu,
 - w przypadku gdy wynik na działalności bilansowania jest negatywny (u operatora systemu przesyłowego powstaje strata), użytkownicy systemu będą zobowiązani do uiszczenia ONB na rzecz operatora systemu przesyłowego.
- ONB powinna być nakładana odpowiednio na użytkownika systemu albo operatora systemu przesyłowego proporcjonalnie do wykorzystania przez użytkowników systemu:
 - punktów wejścia/wyjścia do/z sieci przesyłowej lub
 - sieci przesyłowej.
- ONB powinna być wyszczególniona na fakturze użytkownika systemu lub operatora systemu przesyłowego, a do faktury powinny być dołączone odpowiednie informacje dodatkowe (wynikające z przyjętej metody zapewnienia neutralności).
- Krajowy organ regulacyjny dokonuje oceny czy koszty i przychody z tytułu działań bilansujących podejmowanych zgodnie z art. 9 Rozporządzenia zostały poniesione i uzyskane w sposób efektywny na podstawie znajdujących zastosowanie przepisów krajowych.
- Krajowy organ regulacyjny jest zobowiązany do ustalania lub zatwierdzania oraz publikacji metody kalkulacji ONB oraz zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.
- Krajowy organ regulacyjny jest uprawniony również do ustalania lub zatwierdzania oraz publikacji metody podziału ONB pomiędzy użytkowników systemu.

III. Opis mechanizmu zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących OSP

1 października 2015 r. został zaimplementowany mechanizm zapewnienia neutralności kosztowej działań bilansujących OSP, który jest zgodny z wytycznymi Rozporządzenia.

W okresie wdrażania mechanizmu neutralizacji wyniku OSP na działalności związanej z bilansowaniem, cykl rozliczania opłaty neutralizującej ulegał stopniowym przekształceniom, tak by w roku gazowym 2017/2018 osiągnąć swój docelowy kształt. Szczegóły dotyczące docelowego kształtu mechanizmu zostały przedstawione w niniejszym rozdziale.

1. Założenia dotyczące kategorii kosztowych uwzględnianych w mechanizmie neutralizującym.

W systemie zapewnienia neutralności kosztowej w zakresie bilansowania zgodnie z Rozporządzeniem (zasady szerzej opisane w Rozdziale II) uwzględnione są następujące kategorie kosztów:

- koszty i przychody OSP z tytułu opłat za niezbilansowanie dobowe i opłat śróddziennych, tj. z tytułu rozliczeń za niezbilansowanie handlowe z poszczególnymi ZUP,
- koszty i przychody z tytułu prowadzenia działań bilansujących przez OSP, tj. w szczególności koszty i przychody z tytułu zakupu/sprzedaży paliwa gazowego przez OSP, a w przypadku zakupu przez OSP gazu ziemnego z zagranicy – także koszty ponoszone przez OSP w związku z realizacją obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasu obowiązkowego gazu ziemnego, określonego w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1210 z późn. zm.),
- inne koszty i przychody bezpośrednio związane z prowadzeniem działalności polegającej na bilansowaniu sieci przesyłowej, w tym w szczególności:
 - koszty transportu paliwa gazowego zakupionego na potrzeby prowadzenia działań bilansujących,
 - koszty dostępu do platform obrotu, w ramach których OSP prowadzi zakup/sprzedaż paliwa gazowego na potrzeby bilansowania fizycznego systemu,
 - koszty transakcyjne związane z prowadzeniem transakcji obrotu paliwem gazowym na rynku regulowanym na potrzeby prowadzenia działań bilansujących,
 - koszty finansowania zabezpieczeń transakcyjnych na potrzeby prowadzenia działań bilansujących,
 - koszty utrzymania Platformy Rynku Bilansującego,
 - koszty wynagrodzeń pracowników prowadzących działania związane z bilansowaniem systemu przesyłowego,
 - koszty poniesione przez OSP w związku z niezaspokojeniem przez ZUP wiarytelności wynikających z opłat z tytułu bilansowania (łącznie z kwotą wiarytelności) na skutek wydania:
 - przez organ egzekucyjny postanowienia o umorzeniu postępowania

egzekucyjnego ze względu na okoliczność, iż było oczywiste, że z egzekucji prowadzonej względem ZUP nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych, lub

- przez sąd postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego prowadzonego względem ZUP ze względu na okoliczność, iż majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych ZUP obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego, lub
 - przez sąd postanowienia stwierdzającego zakończenie postępowania upadłościowego prowadzonego względem ZUP, gdy po wykonaniu przez ZUP obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli sąd stwierdził wykonanie planu spłaty i umorzył zobowiązania ZUP powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości i niezaspokojone w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli, lub
 - przez sąd postanowienia zatwierdzającego układ zawarty w postępowaniu restrukturyzacyjnym prowadzonym względem ZUP, z chwilą uprawomocnienia się którego postępowania zabezpieczające i egzekucyjne prowadzone przeciwko ZUP w celu zaspokojenia wiarytelności objętych układem uległy umorzeniu z mocy prawa,
- o koszty związane z amortyzacją majątku OSP przeznaczonego do prowadzenia działalności w zakresie bilansowania,
 - o takie przychody, jak w szczególności przychody z tytułu opłaty (ONOB) wynikającej z braku realizacji usług systemowych przez ZUP, opłaty za niedotrzymanie nominacji (ONWW), opłaty za niedotrzymanie prognozy transportowej (ONP) jak również z tytułu opłaty za niezgodność danych operacyjnych w stosunku do danych rozliczeniowych (OND).

Koszty, o których mowa powyżej niezwiązane bezpośrednio z bilansowaniem, nie będą uwzględniane przy obliczaniu ONB, natomiast koszty częściowo związane z działalnością bilansowania (np. koszty wynagrodzeń pracowników), będą przenoszone w części odpowiadającej rzeczywistym kosztom poniesionym w związku z działalnością bilansowania systemu przesyłowego. Koszty wynikające z nieuiszczenia przez ZUP opłat na rzecz OSP zostaną uwzględnione pod warunkiem należytego wywiązania się przez OSP z zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.

2. Opłata związana z neutralnością bilansowania.

Neutralność bilansowania będzie osiągnana za pomocą ONB, która będzie kalkulowana jako iloczyn stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania (dalej: „SNF”) i ilości paliwa gazowego przekazanego przez ZUP do przestania w punkcie wejścia do systemu przesyłowego i odebranego przez ZUP w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego we wszystkich dobach okresu rozliczeniowego, jednakże z wyłączeniem ilości przekazanych i odebranych w WPWE_{GG}, WPWY_{GG}, WPWE_{PPG}, WPWY_{PPG}, WPWE_{OTC}, WPWY_{OTC}, WPWE_{OSP}, WPWY_{OSP}, WPWY_{ZO} oraz w punktach wirtualnych SGT(dalej: punkty wirtualne).

Stawka opłaty związanej z neutralnością bilansowania będzie kalkulowana odrębnie dla każdego obszaru bilansowania w cyklu miesięcznym, ONB rozliczana będzie również w cyklu miesięcznym.

SNF dla miesiąca „m” będzie kalkulowana zgodnie z poniższym wzorem:

$$SNF = \frac{K - P + Korekta}{W}$$

przy czym poszczególne symbole oznaczają:

SNF – stawka opłaty związanej z niezbilansowaniem [zł/MWh],

K – koszty, o których mowa w pkt. 1 powyżej, poniesione przez OSP w związku z działalnością bilansowania, zgodnie z wykonaniem kalkulowanym dla miesiąca gazowego „m” [zł],

P – przychody osiągnięte przez OSP w związku z działalnością bilansowania, zgodnie z wykonaniem kalkulowanym dla miesiąca gazowego „m” [zł],

Korekta – zmiana w wysokości różnicy pomiędzy kosztami i przychodami osiągniętymi w poprzednich okresach rozliczeniowych, powstała z przyczyn wskazanych w rozdziale IV [zł],

W – suma ilości paliwa gazowego przesyłanego w miesiącu gazowym „m” przez punkty wejścia do systemu przesyłowego i punkty wyjścia z systemu przesyłowego, z wyłączeniem punktów wirtualnych [MWh].

Zgodnie z powyższym wzorem, podstawą kalkulacji stawki neutralizującej będą **koszty poniesione i przychody zrealizowane** przez OSP związane z działalnością bilansowania, zgodnie z wykonaniem kalkulowanym dla danego miesiąca gazowego oraz ilość paliwa gazowego przesyłanego w tym samym miesiącu przez punkty wejścia/wyjścia do/z systemu przesyłowego, z wyłączeniem punktów wirtualnych. Stawka opłaty neutralizującej będzie publikowana:

- najpóźniej do 27 dnia miesiąca „m+1” i będzie obowiązywała dla miesiąca „m”,
- z dokładnością do części milionowej złotego.

Przy obliczaniu SNF uwzględniane będą:

- koszty i przychody przypisane bezpośrednio do obszarów bilansowania i wynikające wprost z zapisów księgowych, oraz
- koszty ogólne (wspólne), które będą alokowane do obszarów bilansowania na podstawie klucza rozliczeniowego odzwierciedlającego w ujęciu wartościowym działania OSP podejmowane w celu zbilansowania poszczególnych obszarów bilansowania.

ONB będzie kalkulowana zgodnie z poniższym wzorem:

$$ONB = MOD(SNF) * (EP)$$

przy czym poszczególne symbole oznaczają:

ONB – opłata związana z neutralnością bilansowania [zł]

MOD(SNF) – wartość bezwzględna stawki opłaty związanej z neutralnością finansową bilansowania [zł/MWh],

EP – ilość paliwa gazowego stanowiąca sumę ilości dobowych paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym przekazanego przez ZUP do przestania w punkcie wejścia do systemu przesyłowego i odebranego przez ZUP w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego, z wyłączeniem ilości przekazanych i odebranych w punktach wirtualnych [MWh].

OSP, zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia, będzie publikował odpowiednie dane dotyczące łącznych opłat za niezbilansowanie oraz łącznych ONB przynajmniej tak samo często jak wystawiane będą faktury dla ZUP z tytułu danych opłat, ale nie rzadziej niż raz w miesiącu.

W przypadku gdy dla miesiąca gazowego SNF przyjmie **wartość dodatnią**, ONB wnoszona będzie **przez ZUP na rzecz OSP**.

W przypadku gdy dla miesiąca gazowego SNF przyjmie **wartość ujemną**, ONB wnoszona będzie **przez OSP na rzecz ZUP**.

Wartości EP oraz W przyjmowane są do rozliczeń ONB i SNF z dokładnością do jednej tysięcznej części MWh.

W przypadku gdy dla miesiąca gazowego rozliczenia wynikające z bilansowania w stosunku do danego ZUP będą uwzględniały wyłącznie ONB, a jej wartość nie będzie przekraczała jednego (1) złotego przyjmuje się, iż OSP zaniecha pobrania ONB od tego ZUP.

IV. Mechanizm korygujący wysokość stawki opłaty związanej z neutralnością bilansowania

1. Mechanizm korygujący wysokość SNF:

Stawka SNF podlega korekcie w przypadku:

- korekty dotyczącej kosztów i przychodów z tytułu działań bilansujących lub związanych z działalnością bilansującą w poprzednich cyklach rozliczeniowych, jeżeli zostaną one uznane przez Prezesa URE za uzyskane w sposób nieefektywny na podstawie mających zastosowanie przepisów krajowych (zgodnie z art. 29 ust. 2b i 2c Rozporządzenia),
- wystąpienia konieczności dokonania korekty kosztów/przychodów w poprzednich okresach rozliczeniowych w celu osiągnięcia neutralności kosztowej OSP.

2. Zasady uwzględniania korekt SNF

W przypadku wystąpienia korekty z przyczyn opisanych w pkt. 1 powyżej, SNF zostanie skorygowana w miesiącu następującym po miesiącu, w którym wystąpiły lub zostały ujawnione rozbieżności, poprzez uwzględnienie różnicy w kosztach lub przychodach w kalkulacji stawki SNF zgodnie z wzorem wskazanym w rozdziale III.

Korekty SNF będą dotyczyć wszystkich ZUP w okresie, w którym będzie obowiązywała skorygowana SNF.

3. Mechanizm korygujący wysokość ONB

Korekta ONB następuje w przypadku wystąpienia korekty Handlowego Raportu Przesyłu (o czym ZUP jest informowany przez OSP w terminie trzech dni roboczych od dnia wystąpienia korekty), która zmienia ilości paliwa gazowego stanowiące podstawę wyznaczenia EP, zgodnie z wzorem, o którym mowa w rozdziale III. W takim przypadku proces korekty odbywa się dwuetapowo. W pierwszej kolejności następuje korekta naliczonej i pobranej ONB. Korekta ONB dotyczy tych ONB, które zostały wyliczone na podstawie EP, które uległy korekcie. Rozliczenie powyższej korekty następuje pomiędzy OSP a poszczególnymi ZUP, wobec których korekta Handlowego Raportu Przesyłu wpłynęła na wartość EP przyjętej do obliczenia ONB. W przypadku gdy korekta Handlowego Raportu Przesyłu i związana z nią korekta ONB wpłynęły na wysokość kosztów i przychodów osiągniętych przez OSP, niezbędne będzie skorygowanie stawki SNF zgodnie z postanowieniami pkt 1 powyżej.

4. Zasady uwzględniania korekty ONB

W przypadku konieczności dokonania korekty wysokości ONB w przypadku wskazanym w pkt. 3 powyżej, odpowiednio OSP albo ZUP zobowiązany jest do niezwłocznego skorygowania uprzednio wystawionej faktury lub też do niezwłocznego wystawienia faktury uwzględniającej wartość korekty ONB.

V. Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym.

ZUP ustanawia na rzecz OSP zabezpieczenie finansowe (dalej: „Zabezpieczenie Finansowe”) na zasadach określonych w niniejszym dokumencie, w szczególności w celu zmniejszenia ryzyka niewywiązania się przez ZUP z płatności należnych z tytułu opłat za niezbilansowanie oraz płatności z tytułu ONB.

1. Ustanowienie Zabezpieczenia Finansowego.

Zasady ustanawiania przez ZUP na rzecz OSP Zabezpieczenia Finansowego:

- mają na celu w szczególności uniknięcie strat OSP w przypadku nieuiszczenia albo nieterminowego uiszczenia przez ZUP opłat związanych z działalnością polegającą na bilansowaniu,
 - są przejrzyste i zapewniają równe traktowanie ZUP, proporcjonalnie do ich celu,
 - uwzględniają dotychczasową historię współpracy OSP z ZUP,
 - znajdują zastosowanie do wszystkich ZUP.
- A. Formy Zabezpieczenia Finansowego.

Zabezpieczenie Finansowe może zostać ustanowione przez ZUP ~~wyłącznie~~ w jednej z następujących form:

- depozytu pieniężnego na rachunku bankowym wskazanym przez OSP w umowie przesyłowej, zwracanego po rozliczeniu zakończonej usługi przesyłania, wraz z odsetkami bankowymi w wysokości ustalonej dla tego rachunku w okresie złożenia depozytu, pomniejszonego o koszty prowadzenia rachunku oraz koszty przelewu bankowego,
- ~~nieodwołalnej i bezwarunkowej gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, płatnej na pierwsze żądanie OSP, wystawionej odpowiednio przez bank lub zakład ubezpieczeń, z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), spełniającej poniższe kryteria:~~
 - ~~(i) nie jest objęty przyjętymi na mocy obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów Unii Europejskiej wydanych z uwzględnieniem art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 326/47 z 26.10.2012), środkami ograniczającymi w zakresie świadczenia usług finansowych, bankowych lub inwestycyjnych, w tym pomocy w emisji lub wszelkich innych czynności związanych ze zbywalnymi papierami wartościowymi i instrumentami rynku pieniężnego,~~
 - (ii) o aktualnej ocenie ratingowej nadanej przez jedną z następujących agencji ratingowych: Moody's, Standard & Poor's lub Fitch (wymagany poziom nie niższy niż Baa2 dla Agencji Moody's, BBB dla Agencji Standard & Poor's, BBB dla Agencji Fitch), która została zaakceptowana przez OSP,
- ~~nieodwołalnego i bezwarunkowego poręczenia, płatnego na pierwsze żądanie OSP, wystawionego przez spółkę z grupy kapitałowej ZUP, o aktualnej ocenie ratingowej nadanej przez agencję ratingową (wymagany poziom nie niższy niż Baa2 dla Agencji Moody's, BBB dla Agencji Standard & Poor's, BBB dla Agencji Fitch) wraz ze złożonym w formie aktu notarialnego oświadczeniem ZUP o poddaniu się egzekucji obejmującej obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w nim określonej w trybie art. 777 ustawy Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 155 z późn. zm. – dalej: „KPC”),~~
- ~~weksel własny wraz z oświadczeniem w formie aktu notarialnego o poddaniu się~~

egzekucji obejmującego obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w nim określonej w trybie art. 777 ustawy Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 155 z późn. zm. – dalej: „KPC”) – forma zabezpieczenia dostępna jedynie dla podmiotów, które spełniają poniższe kryteria:

(i) posiadają siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA);

(ii) przez okres ostatnich czterech lat nieprzerwanie korzystali z przepustowości (mocy umownych) w fizycznych punktach wejścia lub wyjścia oraz terminowo dokonywały płatności swoich zobowiązań wobec OSP.

– Jeżeli ZUP przestanie spełniać warunki, o których mowa powyżej, w terminie pięciu (5) dni roboczych od dnia w którym ZUP przestał spełniać ww. warunki, ZUP przedkłada OSP Zabezpieczenie Finansowe w odpowiedniej formie.

B. Wysokość Zabezpieczenia Finansowego.

Zabezpieczenie Finansowe ustanowione przez ZUP nie może być dla danej doby gazowej niższe niż:

a) 125% sumy:

– niezapłaconych przez ZUP zobowiązań wynikających z wystawionych ZUP przez OSP faktur pomniejszonych o zobowiązania OSP względem ZUP wynikające z Handlowego Raportu Przesyłu, które nie zostały zapłacone przez OSP, oraz

– zobowiązań ZUP wynikających z wysokości potencjalnej opłaty za niezbilansowanie, ustalonej na podstawie salda wzajemnych zobowiązań OSP i ZUP za wszystkie doby gazowe oraz wartości CSRB, które nie zostały jeszcze objęte fakturą za bilansowanie; albo

albo

b) dwukrotności opłaty za świadczone usługi przesyłania ustalonej na podstawie przydziału przepustowości (PP) danego ZUP,

albo

c) 150 000,00 PLN w przypadku posiadania przydziału zdolności (PZ) przez ZUP.

w zależności od tego, która z powyższych wartości jest większa, z zastrzeżeniem zasad określonych w punkcie 8.

Dniem zapłaty należności wynikających z wystawionych przez OSP faktur jest dzień, w którym środki pieniężne zostaną zaksięgowane na rachunku bankowym OSP.

Zabezpieczenie Finansowe kalkulowane jest dla każdej doby gazowej i jest ściśle związane z poziomem niezbilansowania zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym dokumencie.

ZUP zobowiązany jest obliczyć samodzielnie wysokość Zabezpieczenia Finansowego i utrzymywać je na wymaganym poziomie. Zabezpieczenie Finansowe winno być wniesione nie później niż na pięć (5) dni roboczych przed rozpoczęciem świadczenia usług przesyłania przez OSP.

C. Zwolnienie z obowiązku ustanowienia Zabezpieczenia Finansowego

ZUP, który posiada rating finansowy nie niższy niż:

– Baa2 dla Agencji Moody's, lub

- BBB dla Agencji Standard & Poor's, lub
- BBB dla Agencji Fitch

nie jest zobowiązany do ustanowienia Zabezpieczenia Finansowego.

D. Zasady ustanawiania Zabezpieczenia Finansowego dla grup bilansowych.

Zabezpieczenie Finansowe w zakresie bilansowania całej grupy bilansowej składa ZUP odpowiedzialny za bilansowanie handlowe całej grupy bilansowej (ZUP_{BG}).

Przy określaniu wysokości Zabezpieczenia Finansowego, do którego złożenia zobowiązany jest ZUP będący uczestnikiem grupy bilansowej (ZUP_{UG}), który nie jest ZUP_{BG}, uwzględnia się zobowiązania tego ZUP_{UG}, wyłącznie w zakresie niezapłaconych przez ZUP_{UG} zobowiązań wynikających z wystawionych przez ZUP_{UG} faktur pomniejszonych o zobowiązania OSP względem tego ZUP_{UG} wynikające z Handlowego Raportu Przesyłu, które nie zostały zapłacone przez OSP.

Przy określaniu wysokości Zabezpieczenia Finansowego ZUP odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe całej grupy bilansowej (ZUP_{BG}) uwzględnia się zobowiązania tego ZUP_{BG} w zakresie niezapłaconych przez ZUP_{BG} zobowiązań wynikających z wystawionych przez ZUP_{BG} faktur pomniejszonych o zobowiązania OSP względem ZUP_{BG} wynikające z Handlowego Raportu Przesyłu, które nie zostały zapłacone przez OSP oraz uwzględnia się sumaryczną wartość zobowiązań wynikających z wysokości potencjalnej opłaty za niezbilansowanie, ustalonej na podstawie salda wzajemnych zobowiązań OSP i ZUP za wszystkie doby gazowe oraz wartości CSRB, które nie zostały jeszcze objęte fakturą za bilansowanie wszystkich ZUP będących uczestnikami grupy bilansowej (ZUP_{UG} i ZUP_{BG}) w grupie bilansowej.

Zawieszenie świadczenia usług przesyłania na rzecz ZUP_{BG}, zgodnie z postanowieniami pkt. 3 poniżej, skutkuje rozwiązaniem grupy bilansowej, za której bilansowanie handlowe odpowiedzialny jest dany ZUP_{BG}. Rozwiązanie, o którym mowa powyżej, następuje od doby gazowej, w której świadczenie usług przesyłania na rzecz ZUP_{BG} jest zawieszane. ZUP_{UG} będący uczestnikami takiej grupy bilansowej wzywani są niezwłocznie, ~~nie później jednak niż w ciągu godziny od zawieszenia~~ po zawieszeniu przez OSP świadczenia usług przesyłania ~~na rzecz dla~~ ZUP_{BG}, do ustanowienia odpowiedniego Zabezpieczenia Finansowego zgodnie z ogólnymi zasadami określonymi w niniejszym pkt. V.1. w terminie ~~48~~ (48) godzin od wystania tego wezwania – pod rygorem zawieszenia świadczenia usług przesyłania. Wezwanie, o którym mowa powyżej, następuje za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI).

Formy ustanawiania, warunki oraz zasady zwolnienia z obowiązku ustanowienia Zabezpieczenia Finansowego przewidziane w pkt. V.1.A,B i C, znajdują zastosowanie również do ustanawiania Zabezpieczenia Finansowego dla grup bilansowych.

2. Zasady weryfikacji wysokości Zabezpieczenia Finansowego.

OSP ~~weryfikuje poziom~~ jest uprawniony do weryfikacji poziomu Zabezpieczenia Finansowego codziennie, ~~do godziny 13:00~~ za poprzednią dobę gazową. W przypadku braku odpowiedniego poziomu Zabezpieczenia Finansowego, OSP podejmuje działania wobec ZUP, zgodnie z postanowieniami pkt. 3 poniżej.

3. Skutki braku odpowiedniego poziomu Zabezpieczenia Finansowego.

Jeśli wysokość Zabezpieczenia Finansowego w poprzedniej dobie gazowej będzie niższa od

wymaganego poziomu, lecz wyższa niż 50% wymaganego poziomu, OSP pisemnie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) wezwie ZUP do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego do godziny +315:00 doby gazowej następującej po dobie gazowej, w której OSP wystąpił z wezwaniem do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego. W przypadku nieuzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego przez ZUP-, OSP zawiesi świadczenie usług przesyłania na rzecz ZUP w momencie, gdy upływie czterdzieści osiem (48) godzin od rozpoczęcia doby gazowej, w której ZUP powinien był uzupełnić Zabezpieczenie Finansowe. W sytuacji trzykrotnego w ciągu ostatnich dwunastu (12) miesięcy wezwania ZUP przez OSP do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego, na zasadach określonych powyżej, poziom wymaganego Zabezpieczenia Finansowego tego ZUP jest ustalany na zasadach określonych w punkcie 8. OSP może odstąpić od wezwania ZUP do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego jeżeli wysokość Zabezpieczenia Finansowego w poprzedniej dobie gazowej będzie niższa od wymaganego poziomu o kwotę nie przekraczającą 1000 zł (PLN).

Jeżeli godzina +315:00 doby gazowej następującej po dobie gazowej, w której OSP wystąpił z wezwaniem do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego, przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin na uzupełnienie Zobowiązania Finansowego przez ZUP upływa o godzinie +315:00 następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Zabezpieczenie Finansowe w formie depozytu pieniężnego, uznaje się za uzupełnione do wymaganego poziomu w momencie uznania rachunku bankowego OSP w wysokości odpowiadającej wezwaniu do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego.

Jeśli natomiast poziom Zabezpieczenia Finansowego w poprzedniej dobie gazowej będzie niższy niż 50% wymaganego poziomu, OSP w momencie, gdy upływie 48czterdzieści osiem (48) godzin od rozpoczęcia kolejnej doby gazowej zawiesi świadczenie usług przesyłania na rzecz ZUP bez wzywania do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego. O fakcie zawieszenia usługi przesyłania ZUP jest informowany za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) z chwilą podjęcia przez OSP decyzji o zawieszeniu świadczenia usług.

Jeżeli termin zawieszenia usługi przesyłania przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, zawieszenie usługi przesyłania nastąpi wraz z rozpoczęciem doby gazowej przypadającej na następny dzień, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Zawieszenie świadczenia usługi przesyłania skutkuje brakiem możliwości złożenia nominacji przez ZUP lub jej odrzuceniem przez OSP- oraz zakończeniem przydziału zdolności (PZ) dla punktów WPWE_{GG}/WPWY_{GG} oraz WPWE_{PPG}/WPWY_{PPG}

W przypadku uzupełnienia przez ZUP Zabezpieczenia Finansowego na warunkach określonych w pkt 8, usługa przesyłania zostanie wznowiona przez OSP niezwłocznie z początkiem doby gazowej przypadającej na dzień roboczy, nie później niż po upływie kolejnej doby gazowej, przypadającej po dobie gazowej, w której nastąpiło uzupełnienie Zabezpieczenia Finansowego- za wyjątkiem przydziału zdolności (PZ) dla punktów WPWE_{GG}/WPWY_{GG} oraz WPWE_{PPG}/WPWY_{PPG}, dla których ZUP powinien ponownie złożyć wniosek o przydział zdolności zgodnie z postanowieniami IRIESP i IRIESP SGI. Sposób określania wysokości Zabezpieczenia Finansowego jest taki sam dla wszystkich ZUP, za wyjątkiem z zastrzeżeniem przypadku określania wysokości Zabezpieczenia Finansowego w ramach grupy bilansowej oraz z zastrzeżeniem przypadków określonych w punkcie 8.

W okresie zawieszenia świadczenia usług przesyłania dostarczanie paliwa gazowego do

odbiorców ZUP jest nadal realizowane przez OSP, a ilości paliwa gazowego odebrane przez tych odbiorców alokowane są do tego ZUP zgodnie z postanowieniami IRIESP i IRIESP SGT, w szczególności w celu rozliczenia opłat za niezbilansowanie oraz płatności z tytułu ONB. Jednakże w przypadku, gdy ZUP poinformuje OSP o zaprzestaniu dostarczania paliwa gazowego lub upłyną trzy dni, które nie są uznane ustawowo za wolne od pracy lub sobotą od momentu zawieszenia świadczenia usług przesyłania, a ZUP w tym okresie nie uzupełni Zabezpieczenia Finansowego do wymaganego poziomu, następuje zaprzestanie dostarczania paliwa gazowego przez ZUP, a ilości odebrane przez odbiorców ZUP w całym okresie zawieszenia usług przesyłania tego ZUP, alokowane będą na sprzedawcę awaryjnego rezerwowego bądź sprzedawcę z urzędu, w szczególności w celu rozliczenia opłat za niezbilansowanie oraz płatności z tytułu ONB.

4. Warunki zaspokajania roszczeń z Zabezpieczenia Finansowego.

OSP może skorzystać z Zabezpieczenia Finansowego w przypadku, gdy ZUP zwleka z zapłatą za świadczone przez OSP usługi co najmniej jeden (1) miesiąc/czternaście (14) dni po upływie terminu płatności za świadczenie tych usług, po uprzednim powiadomieniu ZUP przez OSP ~~na~~ piśmie/za pośrednictwem poczty elektronicznej lub systemu wymiany informacji (SWI) o zamierzemożliwości wypowiedzenia, odpowiednio według wyboru OSP: przydziału przepustowości, przydziału zdolności lub umowy przesyłowej ~~i wyznaczenia dodatkowego czternastodniowego terminu.~~ OSP jest uprawniony do zapłaty—zaległych i bieżących zaspokojenia roszczeń z Zabezpieczenia Finansowego, obejmujących należności zaległe i należności bieżące. OSP może również skorzystać z Zabezpieczenia Finansowego wniesionego przez ZUP w przypadku, gdy OSP zawiesi świadczenie usług przesyłania na rzecz tego ZUP lub wypowie umowę przesyłową danemu ZUP lub gdy ZUP nie odnowi Zabezpieczenia Finansowego w terminie dwudziestu (20) dni roboczych przed jego wygaśnięciem.

5. Warunki, po spełnieniu których ~~Operator~~OSP jest uprawniony do wypowiedzenia umowy przesyłowej lub przydziału przepustowości (PP) lub przydziału zdolności (PZ)

OSP uprawniony jest do wypowiedzenia umowy przesyłowej z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, w przypadku nieprzedłużenia ważności lub niezuzupełnienia do pełnej kwoty Zabezpieczenia Finansowego, ~~pomimo pisemnego wezwania do jej uzupełnienia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż czternaście (14) dni.~~

OSP może wypowiedzieć przydział przepustowości (PP), jeżeli odnośnie danego fizycznego punktu ZUP nie przedłuży ważności lub nie uzupełni do pełnej kwoty Zabezpieczenia Finansowego, pomimo pisemnego wezwania do jej uzupełnienia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż czternaście (14) dni.

OSP może wypowiedzieć albo zakończyć przydział zdolności (PZ) dla punktów PWE_{OSD}/PWY_{OSD}, PWE_{OSM}/PWY_{OSM}, WPWE_{GG}/WPWY_{GG} oraz WPWE_{OTC}/WPWY_{OTC}, a także WPWE_{PPG}/WPWY_{PPG} w przypadku nieprzedłużenia ważności lub niezuzupełnienia do pełnej kwoty Zabezpieczenia Finansowego przez ZUP, pomimo pisemnego wezwania do jej uzupełnienia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż czternaście (14) dni.

6. Termin ważności Zabezpieczenia Finansowego

Termin ważności Zabezpieczenia Finansowego powinien upływać trzy (3) miesiące po okresie, na który została przydzielona przepustowość (PP) lub przydzielona zdolność (PZ). Odnowienie Zabezpieczenia Finansowego powinno nastąpić nie później niż na czternaście (14) dni przed

upływem ważności obecnego Zabezpieczenia Finansowego, pod rygorem zawieszenia świadczenia usług przesyłania.

W przypadku usług długoterminowych świadczonych przez okres dłuższy niż jeden (1) rok, OSP dopuszcza możliwość złożenia Zabezpieczenia Finansowego na okres nie krótszy niż rok gazowy, z zastrzeżeniem jego odnowienia na ~~czternaście (14)~~dwadzieścia (20) dni roboczych przed upływem jego ważności. W przypadku nieodnowienia Zabezpieczenia Finansowego w ww. terminie, OSP wezwie ZUP do odnowienia Zabezpieczenia Finansowego. ~~Odnowienie Zabezpieczenia Finansowego powinno nastąpić nie później niż na 7 dni przed upływem ważności obecnego Zabezpieczenia Finansowego, pod rygorem zawieszenia świadczenia usług przesyłania.~~

7. Zasady ~~zwalniania~~obniżania Zabezpieczenia Finansowego.

OSP ~~zwalnia~~Zabezpieczenie Finansowe może dokonać obniżenia Zabezpieczenia Finansowego na wniosek ZUP w terminie czternastu (14) dni od doręczenia ~~wezwani~~wniosku ZUP do ~~zwolnienia~~obniżenia Zabezpieczenia Finansowego złożonego do OSP w formie pisemnej. ~~Zwolnienie~~pod warunkiem braku zaległych należności ZUP wobec OSP oraz z uwzględnieniem wysokości bieżących należności ZUP wobec OSP. Obniżenie następuje poprzez przekazanie odpowiedniej kwoty pieniężnej na wskazany w wezwaniu rachunek bankowy wraz z należnymi odsetkami pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz koszty dokonania przelewu - w przypadku Zabezpieczenia Finansowego w formie depozytu pieniężnego - albo poprzez przekazanie ZUP ~~dokumentu ustanawiającego Zabezpieczenie Finansowe~~zgody na obniżenie kwoty Zabezpieczenia Finansowego.

8. Zasady podwyższania poziomu wymaganego Zabezpieczenia Finansowego.

W przypadku jeżeli zaszła co najmniej jedna z opisanych poniżej okoliczności:

(i) ZUP w ciągu ostatnich dwunastu (12) miesięcy był co najmniej trzykrotnie wezwany przez OSP do uzupełnienia Zabezpieczenia Finansowego;

(ii) OSP w ciągu ostatnich dwunastu (12) miesięcy zawiesił usługi przesyłania dla ZUP; ustanowione przez ZUP Zabezpieczenie Finansowe przez okres kolejnych dwunastu (12) miesięcy licząc odpowiednio od daty przekazania przez OSP trzeciego wezwania do uzupełnienia zabezpieczenia finansowego lub daty wznowienia przez OSP usług przesyłania, nie będzie dla danej doby gazowej niższe niż:

a) 500 000,00 PLN,

b) 200% wartości zobowiązań ZUP wobec OSP w danej dobie gazowej stanowiących sumę:
- niezapłaconych przez ZUP zobowiązań wynikających z wystawionych ZUP przez OSP faktur pomniejszonych o zobowiązania OSP względem ZUP wynikające z Handlowego Raportu Przesyłu, które nie zostały zapłacone przez OSP, oraz
- zobowiązań ZUP wynikających z wysokości potencjalnej opłaty za niezbilansowanie, ustalonej na podstawie salda wzajemnych zobowiązań OSP i ZUP za wszystkie doby gazowe oraz wartości CSRB, które nie zostały jeszcze objęte fakturą za bilansowanie,

lub

c) trzykrotności opłaty za świadczone usługi przesyłania ustalonej na podstawie przydziału przepustowości (PP) danego ZUP

w zależności, która z wartości a) lub b) lub c) jest dla danej doby gazowej wartością wyższą.